

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 117/2017

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (Ε΄ ΤΜΗΜΑ)
Συνεδρίαση της 16^{ης} Μαΐου 2017

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβιτσάνεα, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασιλική Πανταζή, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Δημήτριος Μακαρονίδης, Σταύρος Σπυρόπουλος, Βασίλειος Καραγεώργος, Γεώργιος Γρυλωνάκης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους

Εισηγητής: Γεώργιος Θεοδωρακόπουλος, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου)

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμ. πρωτ. 10328/2015 έγγραφο της Γενικής Διευθύνσεως Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης-Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται: ποιος είναι ο φορέας της αρμοδιότητας ασκήσεως πειθαρχικής διώξεως και επιβολής πειθαρχικών ποινών, για τους υπαλλήλους, οι οποίοι έχουν μεταταχθεί με βάση τις διατάξεις των άρθρων 256 παρ.1 και 2^α, 257 παρ. 1 και 2^α και 258 του ν. 3852/2010 στις αιρετές περιφέρειες και τους δήμους, για πειθαρχικά παραπτώματα τα οποία τους αποδίδονται ότι διέπραξαν κατά το χρόνο της υπηρεσίας τους στις καταργημένες κρατικές περιφέρειες και νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και εάν η παραπάνω απάντηση διαφοροποιείται με κριτήριο το εάν η σχετική πειθαρχική διαδικασία είχε ήδη ξεκινήσει κατά το χρόνο υπηρεσίας του υπαλλήλου στον καταργημένο φορέα ή εάν η διάπραξη του αδικήματος γίνεται γνωστή ή αποδίδεται, το πρώτον, μετά τη μετάταξη του υπαλλήλου.

Ιστορικό

1.Με το υπ' αριθμ. 10328/2015 έγγραφό της, η Γενική Διεύθυνση Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης-Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αφού

παραθέτει τις διατάξεις των άρθρων 256 παρ.1 και 2^α, 257 παρ. 1 και 2^α και 258 του ν. 3852/2010 και των άρθρων 118 παρ. 3 και 120 παρ. 2 του ν. 3528/2007, ερωτά: ποιος είναι ο φορέας της αρμοδιότητας ασκήσεως πειθαρχικής διώξεως και επιβολής πειθαρχικών ποινών, για τους υπαλλήλους, οι οποίοι έχουν μεταταχθεί με βάση τις διατάξεις των άρθρων 256 παρ.1 και 2^α, 257 παρ. 1 και 2^α και 258 του ν. 3852/2010 στις αιρετές περιφέρειες και τους δήμους, για πειθαρχικά παραπτώματα, τα οποία τους αποδίδονται ότι διέπραξαν κατά το χρόνο της υπηρεσίας τους στις καταργημένες κρατικές περιφέρειες και νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και εάν η παραπάνω απάντηση διαφοροποιείται με κριτήριο το εάν η σχετική πειθαρχική διαδικασία είχε ήδη ξεκινήσει κατά το χρόνο υπηρεσίας του υπαλλήλου στον καταργημένο φορέα ή εάν η διάπραξη του αδικήματος γίνεται γνωστή ή αποδίδεται, το πρώτον, μετά τη μετάταξη του υπαλλήλου.

Νομοθετικό Πλαίσιο

2. Στα άρθρα 252, 256, 257, 258, 283 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης» (87 Α), όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

« Άρθρο 252-Πειθαρχικό Δίκαιο – Δικαιοδοσία

1. Οι διατάξεις του Πειθαρχικού Δικαίου του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως κάθε φορά ισχύουν, εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους των περιφερειών.

2. Πειθαρχική δικαιοδοσία στους υπαλλήλους ασκούν: α. Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοί τους, β. Τα υπηρεσιακά πειθαρχικά συμβούλια, γ. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο....

3. Πειθαρχικώς προϊστάμενοι είναι: α. Ο περιφερειάρχης σε όλους τους υπαλλήλους, β. Ο προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, ο προϊστάμενος Διεύθυνσης και ο Προϊστάμενος Αυτοτελούς Τμήματος στους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς ανεξάρτητα από το βαθμό, που αυτοί φέρουν....

Άρθρο 256-Μετάταξη προσωπικού σε Περιφέρειες

1. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων, Τμημάτων, Αυτοτελών Τμημάτων, Γραφείων, Αυτοτελών Γραφείων) των υπηρεσιών των κρατικών περιφερειών των οποίων αρμοδιότητες απονέμονται στις περιφέρειες της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας, είτε για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα είτε μεμονωμένως, δύναται με αίτησή του εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, η οποία υποβάλλεται προς το Γενικό Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας να ζητήσει τη μετάταξή του στην περιφέρεια της αντίστοιχης κατά τόπον αρμοδιότητας. Το ως άνω προσωπικό μετατάσσεται στην περιφέρεια με απόφαση που εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας....

2α. Εάν δεν καταστεί δυνατή η μετάταξη του αναγκαίου προσωπικού για την άσκηση των απονεμομένων αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, και εφόσον συντρέχει απονομή αρμοδιοτήτων για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα, οι υπάλληλοι οι οποίοι κατέχουν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στην αρμόδια,

αντίστοιχα, υπηρεσιακή μονάδα και σε περίπτωση ανυπαρξίας κατανομής οργανικών θέσεων, ανά υπηρεσιακή μονάδα, οι υπάλληλοι που υπηρετούσαν την 1.1.2010 στις ανωτέρω υπηρεσιακές μονάδες της κρατικής περιφέρειας, σε συναφείς κλάδους και ειδικότητες, μετατάσσονται, αυτοδικαίως, στην αντίστοιχη περιφέρεια. Η ανωτέρω μετάταξη συντελείται με διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας, ...

3.....

4. Το προσωπικό των προηγούμενων παραγράφων λογίζεται στο εξής ως προσωπικό των περιφερειών και εξακολουθεί να διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και εκείνες του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως ισχύουν, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από τις σχετικές διατάξεις του ν. 3801/ 2009 (ΦΕΚ 163 Α') και του π.δ.410/1988 (ΦΕΚ 191 Α') όπως ισχύουν....

Άρθρο 257-Μετάταξη προσωπικού σε Δήμους

1. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων, Τμημάτων, Αυτοτελών Τμημάτων, Γραφείων, Αυτοτελών Γραφείων) των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Ν.Α.) αρμοδιότητες των οποίων απονέμονται στους δήμους, είτε για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα είτε μεμονωμένως, δύναται με αίτησή του εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, η οποία υποβάλλεται προς το Νομάρχη, να ζητήσει τη μετάταξή του στο δήμο της έδρας του Νομού. Το ως άνω προσωπικό μετατάσσεται στο δήμο της έδρας του Νομού με απόφαση που εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας...

2α. Εάν δεν καταστεί δυνατή η μετάταξη του αναγκαίου προσωπικού για την άσκηση των απονεμομένων αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο και εφόσον συντρέχει απονομή αρμοδιοτήτων για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα, οι υπάλληλοι οι οποίοι κατέχουν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στην αρμόδια, κατ'αντιστοιχία, υπηρεσιακή μονάδα και σε περίπτωση ανυπαρξίας κατανομής οργανικών θέσεων, ανά υπηρεσιακή μονάδα, όσοι υπάλληλοι υπηρετούσαν την 1.1.2010 στις ανωτέρω υπηρεσιακές μονάδες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σε συναφείς κλάδους και ειδικότητες, μετατάσσονται, αυτοδικαίως, στον αντίστοιχο δήμο της έδρας του νομού....

3...4...

5. Το προσωπικό των προηγούμενων παραγράφων λογίζεται στο εξής ως προσωπικό του δήμου και διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από το πρώτο μέρος, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από το δεύτερο μέρος του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007)....

Άρθρο 258-Μετάταξη προσωπικού Τμημάτων Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων των Περιφερειών στο Δήμο της έδρας του Νομού

1. Το υπηρετούν κατά την 1.1.2010 μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των καταργούμενων, με το άρθρο 280 παράγραφος VII του παρόντος νόμου, Τμημάτων Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.) των κρατικών περιφερειών, το οποίο κατέχει οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις κλάδων ή ειδικοτήτων τεχνικού ή γεωτεχνικού προσωπικού μετατάσσεται αυτοδικαίως σε υφιστάμενες ή ιδρυόμενες Τεχνικές Υπηρεσίες των δήμων της έδρας του αντίστοιχου νομού ή σε άλλους δήμους όπου λειτουργούσαν οι καταργούμενες Τ.Υ.Δ.Κ., σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας. Για τη μετάταξη εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας,...

2.....

3. Το προσωπικό των προηγούμενων παραγράφων λογίζεται στο εξής ως προσωπικό του δήμου και διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από το πρώτο μέρος, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από το δεύτερο μέρος του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007)....

6. Το προσωπικό της Τ.Υ.Δ.Κ. της κρατικής περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, κατά την ειδική καταργητική ρύθμιση του εδαφίου β' της παραγράφου VII του άρθρου 280, μετατάσσεται στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατά ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 256 του παρόντος.

Άρθρο 283-Τελικές Ρυθμίσεις

1...

2. Από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών καταργούνται οι ενιαίες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα νομαρχιακά διαμερίσματα....

4. Από την έναρξη λειτουργίας των αποκεντρωμένων διοικήσεων καταργούνται οι περιφέρειες που έχουν ιδρυθεί με τον ν. 2503/1997....».

3. Στα άρθρα 1, 2, 114, 120, 121, 122, 123, 124, 188, 190, 191, 193 του ν. 3584/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων» (143 Α), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1-Αρχές του Κώδικα

Σκοπός του παρόντος Κώδικα είναι η καθιέρωση ενιαίων και ομοιόμορφων κανόνων που διέπουν την πρόσληψη και την υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού.....

Άρθρο 2-Έννοια όρων

1. Όπου στον παρόντα Κώδικα αναφέρονται «Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Ο.Τ.Α.), νοούνται οι Δήμοι, οι Κοινότητες, τα Δημοτικά, Κοινοτικά Ιδρύματα και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αυτών, καθώς και οι Σύνδεσμοι Δήμων, Κοινοτήτων και Δήμων και Κοινοτήτων....

Άρθρο 114-Δίωξη πειθαρχικών παραπτώματων

1. Η δίωξη και η τιμωρία πειθαρχικών παραπτώματων αποτελεί καθήκον των πειθαρχικών οργάνων....

5. Πράξεις που έχουν τελεσθεί από υπάλληλο κατά τη διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας του στον ίδιο ή άλλο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δημόσια υπηρεσία ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα τιμωρούνται πειθαρχικά, εάν υπάγονται σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 113 του παρόντος, και δεν έχει παρέλθει ο χρόνος παραγραφής τους.

Άρθρο 120-Πειθαρχικά όργανα

Πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους ασκούν: α. οι πειθαρχικώς προϊστάμενοί τους, β. η Δημαρχιακή Επιτροπή, γ. το Κοινοτικό Συμβούλιο, δ. η Εκτελεστική Επιτροπή του Ιδρύματος και το Διοικητικό Συμβούλιο του Νομικού Προσώπου, ε. η Εκτελεστική Επιτροπή των Συνδέσμων Δήμων, Κοινοτήτων και Δήμων και Κοινοτήτων, στ. το υπηρεσιακό συμβούλιο,.....

Άρθρο 121-Πειθαρχικώς προϊστάμενοι

1. Πειθαρχικώς προϊστάμενοι των υπαλλήλων είναι: α. ο Δήμαρχος επί όλων των υπαγομένων στην αρμοδιότητα του υπαλλήλων, β. ο Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, γ. ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης ή αυτοτελούς Τμήματος, δ. ο Πρόεδρος Κοινότητας, ε. ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, στ. ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Δημοτικού ή Κοινοτικού Νομικού Προσώπου, ζ. ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Δήμων, Κοινοτήτων και Δήμων και Κοινοτήτων.

2.Ειδικώς για τα μέλη των Υπηρεσιακών Συμβουλίων σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 6 του παρόντος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι ο Πρόεδρος του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Άρθρο 122-Αρμοδιότητα πειθαρχικώς προϊσταμένων

1...

2.Η αρμοδιότητα των πειθαρχικώς προϊσταμένων είναι αμεταβίβαστη, εκτός αν από διάταξη του νόμου προβλέπεται διαφορετικά.

3.Αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι εκείνος στον οποίο υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος....

Άρθρο 123-Συλλογικά Πειθαρχικά όργανα

1.Η Δημαρχιακή Επιτροπή, το Κοινοτικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή του Ιδρύματος και των Συνδέσμων Δήμων, Κοινοτήτων, Δήμων και Κοινοτήτων και το Διοικητικό Συμβούλιο του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου μπορούν να επιβάλουν....

2.Τα πειθαρχικά όργανα του παρόντος άρθρου κρίνουν σε πρώτο βαθμό κατόπιν παραπομπής της υποθέσεως από τους πειθαρχικώς προϊσταμένους των υπαλλήλων....

3.Αν τα συλλογικά πειθαρχικά όργανα της παρ.1 του παρόντος κρίνουν ότι η προσήκουσα ποινή είναι ανώτερη και της δικής τους αρμοδιότητας, παραπέμπουν την υπόθεση στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

Άρθρο 124-Αρμοδιότητα Υπηρεσιακών Συμβουλίων

1....

2.Αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο είναι εκείνο στο οποίο υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος. Προκειμένου για υπάλληλο ο οποίος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος υπηρετεί με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση ή κατάσταση σε άλλη υπηρεσία, αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο είναι το συμβούλιο της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί, εφόσον το πειθαρχικό παράπτωμα σχετίζεται με την άσκηση των καθηκόντων του στην υπηρεσία αυτή.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ-ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ...

Άρθρο 188-Πειθαρχικά παραπτώματα

Οι διατάξεις των άρθρων 110 και 111 του παρόντος ισχύουν και για το προσωπικό του τμήματος αυτού.

Άρθρο 190-Πειθαρχικές δικαιοδοσίες

Πειθαρχική δικαιοδοσία ασκούν: α.οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι β.τα υπηρεσιακά συμβούλια.

Άρθρο 191-Πειθαρχικώς Προϊστάμενοι - Αρμοδιότητα

Οι διατάξεις των άρθρων 121, 122 και 123 του παρόντος ισχύουν και για το προσωπικό του τμήματος αυτού.

Άρθρο 193-Λοιπές πειθαρχικές ρυθμίσεις

Για θέματα πειθαρχικού δικαίου και πειθαρχικής διαδικασίας για τα οποία δεν υφίσταται ρητή πρόβλεψη στις διατάξεις του τμήματος αυτού, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Α' μέρους του παρόντος.»..

4.Στα άρθρα 1, 2, 110, 116, 117, 118 και 120 του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (26 Α), όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Άρθρο 1-Αρχές του Υπαλληλικού Κώδικα

 5

Σκοπός του παρόντος Κώδικα είναι η καθιέρωση ενιαίων και ομοιόμορφων κανόνων που διέπουν την πρόσληψη και την υπηρεσιακή κατάσταση των πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων,....

Άρθρο 2-Έκταση εφαρμογής

1.Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

2.Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις.

Άρθρο 110-Δίωξη πειθαρχικών παραπτώματων

1.Η δίωξη και η τιμωρία πειθαρχικών παραπτώματων αποτελεί καθήκον των πειθαρχικών οργάνων....

5.Πράξεις που έχουν τελεστεί από υπάλληλο κατά τη διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας του σε δημόσια υπηρεσία, οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα τιμωρούνται πειθαρχικά, εάν δεν έχει παρέλθει ο χρόνος παραγραφής τους....

Άρθρο 116-Πειθαρχικά όργανα

Πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους ασκούν: α)οι πειθαρχικώς προϊστάμενοί τους, β)το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για τους υπαλλήλους του νομικού προσώπου, β) το πειθαρχικό συμβούλιο του οικείου φορέα,....

Άρθρο 117-Πειθαρχικώς προϊστάμενοι

1.Πειθαρχικώς προϊστάμενοι των υπαλλήλων των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητά τους είναι: α)ο Υπουργός, β)ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου ή Γενικής Γραμματείας, γ)ο Γενικός Γραμματέας αυτοτελούς υπηρεσίας, δ)ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ε)ο Ειδικός Γραμματέας, στ)ο Ελεγκτής Νομιμότητας, ζ)ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης, η)ο προϊστάμενος διεύθυνσης.

3. Πειθαρχικώς προϊστάμενοι για τους υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου είναι:...

Άρθρο 118-Αρμοδιότητα πειθαρχικώς προϊσταμένων

1...

2.Η αρμοδιότητα των πειθαρχικώς προϊσταμένων είναι αμεταβίβαστη, εκτός εάν από διάταξη νόμου προβλέπεται διαφορετικά.

3.Αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι εκείνος στον οποίο υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος,.... Αν ο υπάλληλος υπηρετεί σε άλλη υπηρεσία από αυτή της οργανικής του θέσης, αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι ο προϊστάμενος της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του πειθαρχικού παραπτώματος, εφόσον το πειθαρχικό παράπτωμα σχετίζεται με την άσκηση καθηκόντων του στην υπηρεσία αυτή...

Άρθρο 120-Αρμοδιότητα πειθαρχικών συμβουλίων

1...

2.Αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο είναι το συμβούλιο της υπηρεσίας στην οποία υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 117 του παρόντος. Προκειμένου για υπάλληλο ο οποίος κατά το χρόνο τέλεσης του παραπτώματος υπηρετεί με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση ή κατάσταση σε άλλη υπηρεσία, αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο είναι το συμβούλιο της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί εφόσον το πειθαρχικό παράπτωμα σχετίζεται με την άσκηση των καθηκόντων του στην υπηρεσία αυτή....».

5. Οι διατάξεις του άρθρου πέμπτου του ν. 4057/2012 «Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (54^Α), ορίζουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Άρθρο πέμπτο

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου, που αναφέρονται σε θέματα αργιών, καθώς και εκείνες με τις οποίες προβλέπονται πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές και οι διαδικαστικές φύσεως διατάξεις, εφαρμόζονται αναλόγως για το μόνιμο προσωπικό των δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών.

2. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου, που αναφέρονται σε θέματα αργιών, καθώς και εκείνες με τις οποίες προβλέπονται πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές, εφαρμόζονται αναλόγως για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών...».

Ερμηνεία και Εφαρμογή Διατάξεων

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, αυτοτελώς και συνδυαστικώς ερμηνευόμενες, συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

6. Με τις διατάξεις του ν. 3852/2010, επιχειρήθηκε ευρύτατη αναδιάρθρωση της τοπικής αυτοδιοικήσεως και της αποκεντρωμένης διοικήσεως και προβλέφθηκε η κατάργηση των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων καθώς και των κρατικών περιφερειών, οι οποίες είχαν ιδρυθεί με το ν. 2503/1997 (άρθρο 283). Η κατάργηση των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και των κρατικών περιφερειών, συνοδεύθηκε με ρύθμιση από το ν. 3852/2010 σχετικά με το καθεστώς το οποίο διέπει το προσωπικό τους. Ειδικότερα, θεσπίστηκε: α) η εθελούσια ή η αυτοδίκαιη μετάταξη του μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού των καταργούμενων κρατικών περιφερειών στις αντίστοιχες κατά τόπο αιρετές περιφέρειες, στις οποίες περιήλθαν αρμοδιότητές τους (άρθρο 256), β) η εθελούσια ή και η αυτοδίκαιη μετάταξη του μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων στους δήμους της έδρας του νομού, στους οποίους περιήλθαν αρμοδιότητές τους (άρθρο 257) και γ) η εθελούσια ή και η αυτοδίκαιη μετάταξη του μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού των καταργούμενων τμημάτων τεχνικών υπηρεσιών δήμων και κοινοτήτων των κρατικών περιφερειών σε τεχνικές υπηρεσίες δήμων της έδρας του αντίστοιχου νομού ή σε άλλους δήμους και, ειδικά το προσωπικό της Τ.Υ.Δ.Κ. της κρατικής περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, στην αιρετή περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (άρθρο 258). Το μετατασσόμενο προσωπικό,

  7

εξάλλου, προβλέφθηκε ότι αποτελεί εφεξής προσωπικό του φορέα στον οποίο μετατάχθηκε και διέπεται από τις οικείες διατάξεις, οι οποίες διέπουν τη συγκεκριμένη κατηγορία προσωπικού του ίδιου φορέα, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στις εν λόγω διατάξεις.

7. Η δίωξη και ο κολασμός πειθαρχικών παραπτώματων, για πράξεις ή παραλείψεις τις οποίες έχουν τελέσει οι, ήδη, υπηρετούντες υπάλληλοι σε δήμους ή αιρετές περιφέρειες, κατά τη διάρκεια της προγενέστερης υπηρεσίας τους σε άλλη δημόσια υπηρεσία, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α., έχει ρυθμιστεί ρητά και έχει θεσπιστεί ως υποχρεωτική από το νομοθέτη (βλ. άρθρα 114 παρ. 1, 5, 193 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, πέμπτο του ν. 4057/2012 και άρθρα 110 παρ. 1, 5 του Υπαλληλικού Κώδικα, 252 του ν. 3852/2010). Έχει, μάλιστα, προβλεφθεί ότι αρμόδια για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης και την επιβολή πειθαρχικών ποινών στους εν λόγω υπαλλήλους (δήμων ή αιρετών περιφερειών), για αποδιδόμενα, στο πλαίσιο προγενέστερης υπηρεσίας, σε άλλη δημόσια υπηρεσία, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α., παραπτώματα, τα οποία σχετίζονται με την άσκηση της εν λόγω υπηρεσίας, τυγχάνουν τα πειθαρχικά όργανα, στα οποία υπάγονταν οι υπάλληλοι κατά το χρόνο τελέσεως των παραπτώματων. Δηλαδή τα όργανα της προηγούμενης υπηρεσίας Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. παραμένουν αρμόδια ακόμη και αφότου οι υπάλληλοι υπάγονται- μεταφέρονται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της μετατάξεως, στους δήμους ή τις αιρετές περιφέρειες (άρθρα 122 παρ. 2, 3, 124 παρ. 2, 191, 193 του Κώδικα Καταστάσεως Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, πέμπτο του ν. 4057/2012 και άρθρα 118 παρ. 2, 3, 120 παρ. 2 του Υπαλληλικού Κώδικα, 253 του ν. 3852/2010-πρβλ. και ΣτΕ 2855/2014, 898/2010, 1317/1997). Η ανωτέρω πρόβλεψη, όμως, δεν δύναται να τύχει εφαρμογής στην περίπτωση καταργήσεως της προηγούμενης δημόσιας υπηρεσίας, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α., με το χρόνο λειτουργίας των οποίων συνδέονται τα αποδιδόμενα πειθαρχικά παραπτώματα, αφού, πλην αντίθετης προβλέψεως στο νόμο, με την κατάργηση των οικείων φορέων καταργούνται και τα κάθε είδους όργανα τους, μεταξύ των οποίων και εκείνα τα οποία είχαν την αρμοδιότητα της πειθαρχικής δίωξης και της επιβολής πειθαρχικών ποινών. Με δεδομένη, όμως, τη βούληση του νομοθέτη για τη δίωξη και τον κολασμό των εν λόγω αδικημάτων, ακόμη και μετά την υπαγωγή των υπαλλήλων στους δήμους ή τις αιρετές περιφέρειες, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι, ειδικά στην περίπτωση της καταργήσεως, η αρμοδιότητα προς άσκηση πειθαρχικής δίωξης και επιβολή πειθαρχικών ποινών περιέρχεται στα όργανα των δήμων ή των αιρετών περιφερειών,

στούς οποίους υπήχθησαν οι υπάλληλοι, και ορίζονται ως αρμόδια για την άσκηση πειθαρχικής διώξεως και επιβολή πειθαρχικών ποινών στη συγκεκριμένη κατηγορία υπαλλήλων, στην οποία αυτοί ανήκουν.

8. Από την επισκόπηση των διατάξεων του ν. 3852/2010, περαιτέρω, δεν προκύπτει ότι έχει περιληφθεί κάποια ιδιαίτερη πρόβλεψη, σχετικά με το φορέα της αρμοδιότητας ασκήσεως πειθαρχικής διώξεως και επιβολής πειθαρχικών ποινών, για τους μεταταχθέντες στις αιρετές περιφέρειες και τους δήμους υπαλλήλους, κατά τις διατάξεις των άρθρων 256, 257 και 258 του νόμου αυτού, για παραπτώματα, τα οποία τους αποδίδεται ότι έχουν διαπράξει στο πλαίσιο της υπηρεσίας τους στις ήδη καταργημένες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και κρατικές περιφέρειες. Η κατάργηση, όμως, των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και των κρατικών περιφερειών είχε ως συνέπεια να καταργηθούν και τα όργανά τους, με αρμοδιότητα την άσκηση πειθαρχικής διώξεως και την επιβολή πειθαρχικών ποινών στους υπαλλήλους τους. Εφ' όσον, όμως, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα: α) οι μεταταχθέντες, κατά τις διατάξεις των άρθρων 256, 257 και 258 του ν. 3852/2010, υπάλληλοι αποτελούν, μετά τη μετάταξή τους, προσωπικό των δήμων ή των αιρετών περιφερειών, β) ο νομοθέτης επιθυμεί τη δίωξη και τον κολασμό των πειθαρχικών παραπτωμάτων, τα οποία αποδίδονται ότι έχουν διαπραχθεί, από υπαλλήλους δήμων ή αιρετών περιφερειών, στο πλαίσιο υπηρεσίας τους σε προηγούμενη δημόσια υπηρεσία, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α., ώστε η ρύθμιση αυτή να αφορά και τους κατά τα προαναφερόμενα μεταταχθέντες σε δήμους ή αιρετές περιφέρειες υπαλλήλους, για αποδιδόμενα παραπτώματα στο πλαίσιο υπηρεσίας σε, ήδη, καταργημένες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και κρατικές περιφέρειες και γ) αρμοδιότητες πειθαρχικής διώξεως και επιβολής πειθαρχικών ποινών δεν δύναται να ασκούν τα καταργημένα όργανα των πρώην νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και των κρατικών περιφερειών, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι η αρμοδιότητα για την άσκηση πειθαρχικής διώξεως και την επιβολή πειθαρχικών ποινών, για πειθαρχικά παραπτώματα, τα οποία αποδίδεται ότι έχουν διαπράξει οι μόνιμοι και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλοι των καταργημένων κρατικών περιφερειών και νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, κατά το χρόνο κατά τον οποίο υπάγονταν σ' αυτές, και οι οποίοι, εν συνεχεία, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 256 παρ.1 και 2^α, 257 παρ. 1 και 2^α και 258 του ν. 3852/2010, μετατάχθηκαν σε αιρετές περιφέρειες και δήμους, ανήκει στα όργανα των συγκεκριμένων δήμων ή των αιρετών περιφερειών, στους οποίους μετατάχθηκαν οι υπάλληλοι, και ορίζονται ως αρμόδια για την άσκηση πειθαρχικής

διώξεως και επιβολή πειθαρχικών ποινών στη συγκεκριμένη κατηγορία υπαλλήλων, στην οποία ανήκουν οι μεταταχθέντες.

Απάντηση επί των τιθέμενων ερωτημάτων

Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως ακολούθως:

9. Για πειθαρχικά παραπτώματα, τα οποία αποδίδεται ότι έχουν διαπράξει οι μόνιμοι και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλοι των καταργημένων κρατικών περιφερειών και των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, κατά το χρόνο κατά τον οποίο υπάγονταν σ' αυτές, και οι οποίοι, εν συνεχεία, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 256 παρ. 1 και 2^α, 257 παρ. 1 και 2^α και 258 του ν. 3852/2010, μετατάχθηκαν σε αιρετές περιφέρειες και δήμους, η αρμοδιότητα, για την άσκηση πειθαρχικής διώξεως και την επιβολή πειθαρχικών ποινών, ανήκει στα όργανα των συγκεκριμένων δήμων ή των αιρετών περιφερειών, στους οποίους μετατάχθηκαν οι υπάλληλοι, και ορίζονται ως αρμόδια για την άσκηση πειθαρχικής διώξεως και επιβολή πειθαρχικών ποινών στη συγκεκριμένη κατηγορία υπαλλήλων, στην οποία ανήκουν οι μεταταχθέντες. Η αρμοδιότητα αυτή είναι ανεξάρτητη από το εάν η πειθαρχική διαδικασία είχε ήδη ξεκινήσει κατά το χρόνο υπηρεσίας των υπαλλήλων στους καταργημένους φορείς ή εάν η διάπραξη του αδικήματος γίνεται γνωστή ή αποδίδεται, το πρώτον, μετά τη μετάταξη.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 18.5.2017

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Μεταξία Ανδροβιτσάνεα

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Γεώργιος Θεοδωρακόπουλος

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.